حدود ۸۵ درصد از رانندگانی که باعث تصادفات مرتبط با خواب می‌شوند، مرد هستند و حدود یک سوم آنها حداکثر ۳۰سال سن دارند.

پرتره

مرگ اسطوره

وقتی از اسطوره‌های سینمای وسترن صحبت به میان می‌آید، فیلم‌بازها بلافاصله به یاد جان وین، راندولف اسکات، برت لنکستر و... می‌افتند؛ اما در این میان هستند بازیگرانی که با تک نقش‌هایی ماندگار تبدیل به اسطوره شدند. جیمز کابرن که ۱۶ سال پیش در چنین روزی (۱۸ نوامبر ۲۰۰۲) در لس‌آنجلس درگذشت، یکی از این اسطوره‌هاست که نقش‌آفرینی زیبای او در فیلم «پت گرت و بیلی دکید» ساخته سم پکین‌پا را شاید بتوان یکی از شاه‌نقش‌های آثار وسترن سینمای دنیا دانست. بازی کابرن در نقش پت گرت به قدری منکوب کننده است که حتی حضور بازیگرانی چون کریس کریستوفرسن، جیسون روباردز، جک ایلام و حتی ستاره بی‌بدیل موسیقی جهان یعنی باب دیلن نیز نمی‌تواند آن را تحت تأثیر خود قرار دهد.

تذکره

مرگ آقای نویسنده

«...نویسنده، فقط به دلیل عادتی که ریشه در زبان غیرصمیمی دیباچه‌ها و تقدیم‌نامه‌ها دارد، می‌گوید: «خواننده من.» درحالی که در واقع، هر خواننده‌ای، زمانی که کتابی را می‌خواند، خواننده خودش است. کتاب نویسنده چیزی جز نوعی وسیله بصری نیست که او در اختیار خواننده می‌گذارد، تا با آن بتواند آن‌چه را که شاید بدون آن کتاب نمی‌توانست در خودش ببیند، درک کند. محک حقیقت کتاب این است که خواننده آن‌چه را که کتاب می‌گوید در خودش باز بشناسد...» متنی که خواندید گزیده‌ای بود از ترجمه فارسی اثر سترگ نویسنده فرانسوی مارسل پروست یعنی «در جست‌وجوی زمان از دست رفته». ۹۶ سال پیش در چنین روزی (۱۸ نومبر ۱۹۲۲) این نویسنده شهیر در پاریس درگذشت و در گورستان پرلاشز به خاک سپرده شد. مهدی سحابی که هجدهم آبان نهمین سالروز درگذشتش بود، این اثر ۷ جلدی را به فارسی ترجمه کرده است. «در جست‌وجوی زمان از دست رفته» طولانی‌ترین داستان تاریخ است. در این رمان به دنبال یک داستان کلاسیک نباید نباشید. پروست در این اثر به تحلیل ادبی، هنری، فلسفی و اجتماعی از جامعه اواخر قرن ۱۹ فرانسه پرداخته است.

فوکوس

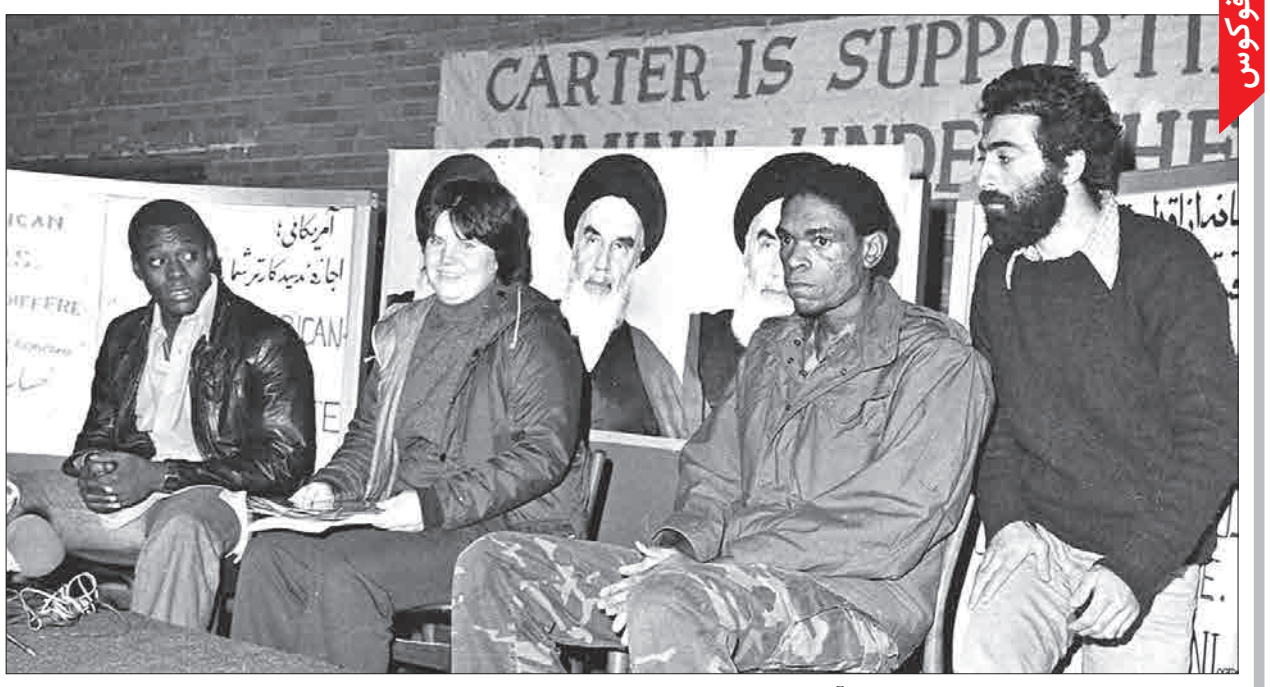

نشست مطبوعاتی در محل سفارت ایالات متحده آمریکا در تهران - ۱۳۵۸

۳۹ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۷ آبان ۱۳۵۸ خورشیدی، دو هفته پس از تسخیر سفارت آمریکا در تهران توسط دانشجویان، به دستور امام خمینی (ره) دیپلمات‌های زن و سیاه‌پوست آمریکایی آزاد شدند. رهبر کبیر انقلاب اسلامی با استناد به این که زنان و سیاهپوستان آمریکایی در ردیف مستضعفان جامعه آمریکا بوده و ناخواسته به چنین مأموریت‌هایی اعزام می‌شوند، دستور آزادی آنان را صادر فرمودند.

فرجام

مرد هزار چهره

اگر بخواهیم فهرستی از چهره‌های جنجالی تاریخ معاصر ایران تهیه کنیم، مظفر بقایی که امروز سی‌ویکمین سالروز درگذشت اوست (۲۷ آبان ۱۳۶۶)، بی‌شک جایی در ردیف‌های بالا را به خود اختصاص خواهد داد. پدر بقایی از مشروطه‌خواهان بنام و نماینده مردم کرمان در مجلس شورای ملی دوره‌های چهارم و پنجم بود و خود او در دهه ۲۰ خورشیدی پس از عضویت در حزب دموکرات به رهبری احمد قوام به‌عنوان نماینده حزب از شهر کرمان به مجلس شورای ملی رفت. بقایی در اواخر همین دهه حزب زحمتکشان ملت ایران را به همراه خلیل ملکی پایه گذاشت، اما اوج فعالیت‌های سیاسی بقایی را باید در جریان مبارزات ملی شدن صنعت نفت جست‌وجو کرد. او با این که از جمله امضاکنندگان طرح ملی شدن صنعت نفت در مجلس شورای ملی بود، اما از سال ۱۳۳۱ در زمره بزرگترین دشمنان دکتر محمد مصدق درآمد و از هیچ کوششی برای زمین زدن دولت ملی مصدق دریغ نورزید. قتل سرتیپ افشارطوس رئیس شهربانی دولت مصدق، همچنین حمله به شهربانی کرمان و قتل سرهنگ محمود سخایی رئیس شهربانی این شهر که از جمله وفاداران به مصدق بود را به هواداران بقایی نسبت می‌دهند.

دژاوو

شیاطینی در لباس فرشتگان

پس گرفته شدن جایزه «سفیر وجدان» از معروف‌ترین زن میانمار یعنی خانم آنگ سان سوچی را باید تازه‌ترین واکنش به نقش مخرب او در فاجعه نسل‌کشی مسلمانان روهینگیایی ارزیابی کرد. قبل از پس گرفتن این جایزه توسط سازمان عفو بین‌الملل، برخی دیگر از جوایز حقوق بشری او نیز توسط سازمان‌های مختلف کن‌لم‌یکن اعلام شده و حتی این اواخر کشور کانادا نیز شهروندی افتخاری او را لغو کرد.

از اوج تا حضیض با خانم سوچی

این زن سیاستمدار و فعال حقوق بشر در ۲ دهه آخر قرن بیستم میلادی، به دلیل مبارزه علیه رژیم نظامی میانمار و تحمل ۲۱ سال حبس خانگی، برای مدت زمانی طولانی به نماد اعتراض و مقاومت بر ضد تمامیت‌خواهی حکومت‌های توتالیتر و نظامی تبدیل شده بود و درست به همین خاطر جایزه صلح نوبل را نیز دریافت کرد. آنگ سان سوچی در سال ۲۰۱۰ از حبس خانگی آزاد شد و همچون یک قهرمان راه آزادی و حقوق انسان‌ها مورد تجلیل جهان قرار گرفت. اما دیر زمانی نیست که او دیگر آن چهره مثبت سابق را نزد جهانیان ندارد و از قامت یک فرشته صلح‌طلب به جسم شیطانی که دستش به خون هزاران روهینگیایی آغشته شده، حلول کرده است. با آغاز قتل‌عام و نسل‌کشی اقلیت مسلمان روهینگیایی در میانمار، کوچکترین انتظار مردم دنیا از این فعال حقوق بشر، اعتراض به تندروی‌های هم‌کیشان بودایی و دولت میانمار بود، اما این انتظارها هرگز برآورده نشد و همگان فهمیدند که دل خانم سوچی برخلاف همه پیش‌بینی‌ها با قاتلان و نسل‌کشان است. این تناقض وقتی پررنگ‌تر می‌شود که بدانیم آنگ سان سوچی منهای زعامت معنوی مردم میانمار در دولت فعلی این کشور نیز نقش مشاور ارشد را دارد و به نوعی شاید تنها یک اشاره از سوی او کافی بود، تا این کشتار متوقف شود.

پاپادوک، منجی ترسناک هائیتی

اگر تصور می‌کنید آنگ سان سوچی نخستین کسی است که در یکی از بزنگاه‌های تاریخ از روحیه واقعی خود پرده‌برداری کرد و با کنار زدن ماسکی که بر چهره داشت، دنیا را سورپرایز کرد، کاملا در اشتباه هستید. در قرن گذشته، خصوصا در پی پایان یافتن جنگ بین‌الملل دوم و توجه عمومی به مفاهیمی چون دموکراسی، حقوق بشر و... جهان چهره‌هایی را به خود دید که با سخنان دلفریب و حتی گاهی آتشین، ملتی را با خود همراه ساختند، اما به محض گذر خر مرادشان از پل موفقیت چهره عوض کردند و کاملا برخلاف راهی که وعده‌اش را داده بودند، حرکت کردند. فرانسووا دووالیه معروف به «پاپادوک»، رئیس‌جمهوری پیشین کشور کوچک هائیتی را شاید بتوان یکی از مثال‌های بارز این قبیل افراد ارزیابی کرد. پزشکی خوشنام و از مبارزان راه آزادی که با وعده برقراری حقوق هم‌نژادهایش یعنی بومیان و سیاهان کشور هائیتی به قدرت رسید، اما به محض تکیه زدن بر مسند ریاست‌جمهوری یکی از مخوف‌ترین پلیس مخفی‌های جهان را تشکیل داد و نزدیک به ۵۰ هزار نفر از مخالفانش را به کام مرگ فرستاد. وحشتی که دووالیه در کشور هائیتی از خود ایجاد کرد، به حدی بود که دستمایه یکی از رمان‌های معروف گراهام گرین، نویسنده معروف انگلیسی با عنوان «مقلدها» قرار گرفت.

معما

همیشه میانجی

امروز، یعنی ۱۸ نوامبر ۲۰۱۸ میلادی، برابر است با هفتادوهشتمین سالروز تولد قابوس بن سعید بن تیمور البوسعیدی، معروف به سلطان قابوس، پادشاه کشور عمان. نام سلطان قابوس برای ایرانیان همواره مترادف با واژه «میانجی» بوده است! نبود رابطه سیاسی بین ایران و ایالات متحده آمریکا برای مدتی نزدیک به ۴ دهه، موجب شد تا عمان در مقام «رابط امین دو طرف» بارها و بارها، در مقاطع خاص و بین دولت‌های مختلف در هر دو کشور ایران و آمریکا، نقش میانجی و میزبان مقامات تهران و واشنگتن را برعهده گیرد؛ نقشی که به نظر می‌رسد سوای همه مشکلات پیرامونی‌اش به‌خصوص فشارهای سیاسی و نارضایتی دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس خصوصا عربستان، هنوز و همچنان مورد علاقه سلطان قابوس بوده تا حدی که از پرداخت هزینه برای حفظ آن نیز ابایی ندارد.

قابوس و ایران در امتداد تاریخ

ادامه یافتن روابط سیاسی خوب و عمیق بین ایران و عمان بعد از پیروزی انقلاب اسلامی سال ۵۷ خورشیدی این فرضیه که مسقط تنها به‌دلیل مداخله نظامی حکومت پهلوی در دفع غائله کمونیست‌ها در منطقه ظفار و تثبیت حکومت سلطان قابوس، به روابط مستحکم با تهران وفادار است را دچار خدشه‌ای جدی کرد. به واقع خونی که از سربازان ایرانی در جنگ‌های داخلی عمان بر زمین ریخته شد آن‌قدر مهم بود که حتی پس از انقراض رژیم پهلوی نیز سلطان عمان را تا ابد وامدار ایرانیان نگاه دارد. اما در دنیایی که سیاسیون با کوچکترین تغییر در جهت وزش باد، مواضع خود را عوض می‌کنند، قابوس نیز می‌توانست همچون انور سادات تمام توجه خود را معطوف به یک نفر کند و بر دوستی چندین و چند ساله با ملت و تمدنی عظیم خط بطلان بکشد، اما او چنین نکرد و روابط با همسایه بزرگ شمالی را به پای مصلحت‌های منطقه‌ای و زیاده‌خواهی‌های قدرت‌های جهانی قربانی نساخت.

بی‌حاشیه و عجیب

عمان را شاید بتوان یکی از بی‌حاشیه‌ترین کشورهای منطقه به شمار آورد؛ کشوری که همچون دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس اقتصادش بر پایه تکیه بر درآمدهای نفتی شکل گرفته است. هرچند که عمان به اندازه دیگر همسایگانش نفت ندارد و ذخایر ۵ میلیارد بشکه‌ای آن قابل مقایسه با دیگر غول‌های نفتی خلیج فارس نیست، اما همین مقدار نیز برای رتق و فتق امور جمعیت ۳ میلیونی‌اش کفایت می‌کند. اسلام دین رسمی در عمان است، اما وقتی به مذهب می‌رسیم این کشور با دیگر کشورهای اسلامی یک تفاوت اساسی پیدا می‌کند. مذهب اکثریت مردم عمان «اباضیه» است که درواقع نه شیعه هستند و نه سنی مذهب. پیروان اباضیه در شمال آفریقا نیز دیده شده‌اند، اما عمان تنها کشوری است که کیش اباضی در آن مذهب اکثریت است. در پایان با توجه به نقش موثر شخص قابوس در دوام روابط حسنه مسقط و تهران، سوالی که ذهن را قلقلک می‌دهد این است که عمان پس از قابوس برای ایران چگونه خواهد بود؟ سلطانی ۷۸ ساله که هیچ خلف بلافصلی اعم از فرزند و برادر برای خود نمی‌بیند و ۳ پسرعمویش کاندیدای جانشینی او هستند.

جدول شماره ۱۵۴۹

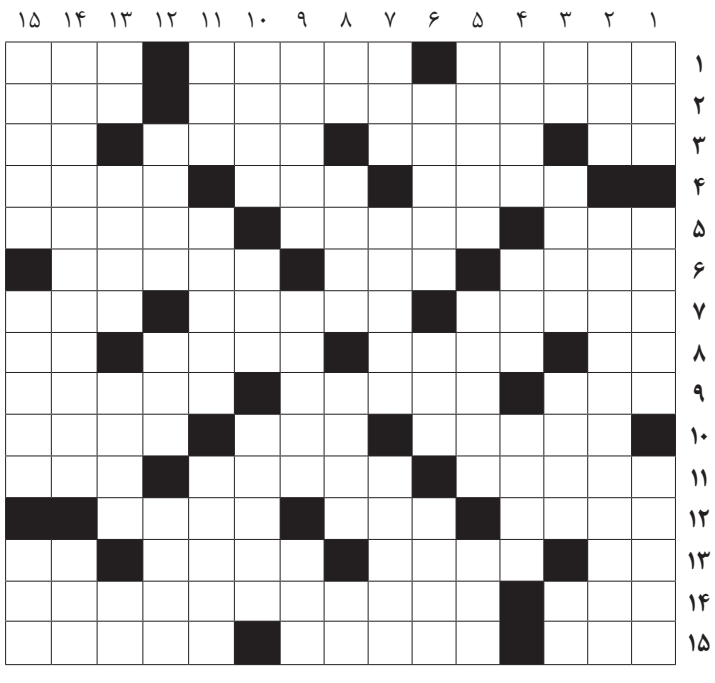

افقی

۱-مترسک-عمل و فعل-شهری در استان خراسان جنوبی
۲-کاشف گردش خون-ناگهان خودمانی
۳-رنج و محنت-دریاچه خوارزم-جنگل غیرانبوه-زادگاه زکریای رازی
۴-موضعی در مکه-سنت‌ها-بن فعل آراستن
۵-خساست-محکم کردن کلام-التماس کننده
۶-فریاد گوشخراش-پدربزرگ-ترسانیدن
۷-خمیدگی-گشوده-لغزنده
۸-ردیف-بی‌مطالعه و الکی-عنصری در فولاد و چدن-مخالف
۹-فیلسوف مشهور آلمانی-مقر دالایی لاما-از اقوام شرق اروپا
۱۰-ناحیه‌ای در کنار کاشان-علامت و نشانه-ضبیم
۱۱-پنهان شدن-خارج از محدوده-چشم
۱۲-خواب را لذت‌بخش می‌کند-عالم فرشتگان-انبار مهمات
۱۳-خیس-نیاز صنعت کنسروسازی-نارنگی ژاپنی-حشره جهنده
۱۴-پارچه‌ای نخی-فیلمی از مارتین اسکورسیزی بابازی رابرت دنیرو
۱۵-قطب مثبت در پیل الکتریکی-گرفتار-برخورد گلوله به هدف

عمودی

۱-خوف و ترس-بهترین نوع چای-بالا رفتن
۲-سنگ بیابان-کنایه از رنج بسیار بردن
۳-خاندان-کشتی‌بان-زبان کوچه و بازاری-عدد یا کلمه راهگشا
۴-گردنده-زرنگ-دوستی و مدارا
۵-از فرشتگان مغضوب الهی-خبرگزاری کارگران-عبارت سحرآمیز یادعاگونه
۶-شهر شاه‌نعمت‌الله ولی-گهواره-عارف بزرگ نیشابوری
۷-میانسال-علم شیمی قدیم-تنگه‌ای در مرز آسیا و آمریکا
۸-علامت مفعول-شمشیرزن-ساییدگی-قلم درشت
۹-از تفرجگاه‌های شمال تهران-افزونی و فراوانی-رودی در مرز آلمان و لهستان
۱۰-زندان تهران-وسیله به دام انداختن ماهی-گذرگاهی برای نور
۱۱-زخم و جراحت-آفرین-گرسنه بامدادی
۱۲-نامی برای بانوان-از سوره‌های قرآن که در آن احکام ارث را بیان کرده است-شناکننده در زیر آب
۱۳-پیمودن-حشره‌ای سمی-کتاب فقهی معتبر-ویتامینی که در روده تولید می‌شود
۱۴-کارگردان فیلم‌های مسافران و سگ‌کشی-مکمل کار
۱۵-معروف‌ترین کشور بانکدار-پاک کردن-یک قطعه الکترونیکی
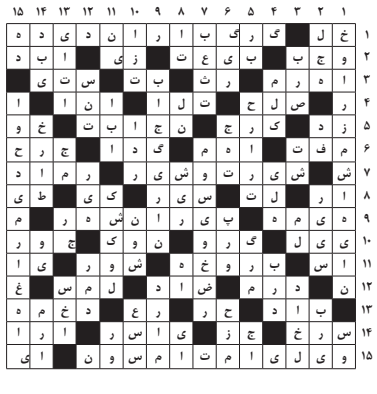
حل جدول شماره ۱۵۴۸